

Een sombere herfst?

Tegelijk met de weersomslag werd duidelijk dat het Coronaregime een nieuwe termijn heeft afgedwongen. De benodigde zelfdiscipline was niet lang toereikend nadat de maatregelen waren versoepeld.

De weg terug is moeilijker: achteruitlopen is iets wat iedereen bijna vanzelfsprekend schoorvoetend doet. Er is echter weinig keus maar de gevolgen zijn er niet minder om.

Het blijft een wankel evenwicht: we passen ons gedrag aan. Niet alleen om niet besmet te raken en de besmetting van anderen te voorkomen, maar ook om de gezondheidszorg niet zo te belasten dat het coronavirus direct of indirect nog meer slachtoffers eist. Maar dat vergt ook offers: economische terugslag en sociale beperkingen die een gevoel van onvrijheid of ontevredenheid met zich meebrengen.

De offerbereidheid blijkt niet zo vanzelfsprekend en leidt in bijna alle landen zelfs tot het ontstaan van Coronaontkenners naast de soorten ontkenners die er al waren.

Ik pleit niet tegen de vrijheid van meningsuiting, maar ik zou wel de doofheid voor standpunten van anderen willen bestrijden. Als we niet meer naar elkaar kunnen en willen luisteren dan is er geen ruimte meer voor redelijkheid en is het enige redmiddel regelgeving en handhaving, zeker als de doofheid ook nog gepaard gaat met agressie.

De deugden van de offerbereidheid en de redelijkheid lijken niet meer zo vanzelfsprekend en misschien is het gebrek aan zelfdiscipline wel het gevolg van een gebrek aan zelfkritiek.

Het zijn misschien wat sombere gedachten maar zelfkritiek is niet zo gemakkelijk en zeker niet in een tijd dat alles 'leuk' moet zijn. Laten we realistisch en eerlijk zijn: soms is zelfkritiek nodig en ook niet alleen als de blaadjes vallen. Wijzelf kunnen bijvoorbeeld ook last hebben van doofheid.

De herfst is het jaargetijde waarin duidelijk blijkt dat geen enkel leven eeuwig is. De natuur takelt af. Maar de natuur laat –zo weten we- ook zien dat er steeds weer leven terugkomt. Het mysterie van dood en leven, dat ons enerzijds verdrietig maakt maar ons anderzijds hoopvol stemt.

Somberheid als vorm van inkeer of reflectie is niet erg maar somberheid die geen ruimte biedt aan hoop en verandering is zwaar en verlamdend. Het dagelijkse nieuws maakt het ons ook niet gemakkelijk want dat wordt inhoudelijk vooral bepaald door het uitgangspunt: goed nieuws, is geen nieuws.

We mogen en moeten open staan voor de signalen die hoop en vertrouwen geven. Zo zorgen we ervoor dat we niet verlamd raken, maar de handen uit de mouwen steken om te leven.

